

Muudatuste eel

Andrus Mäesalu –
Eesti Arstide Liidu president

Eesti Arstide Liit (EAL) on kogu oma tegevuse jooksul ikka jälle pidanud tegelema tervishoiu rahastamise probleemidega. Enamasti oleme nurisenud selle üle, et raha piisavalt palju juurde ei tule, kuid viimased paar aastat oleme püüdnud seista selle eest, et olemasolevatki kehvapoolset taset säilitada. Tuleb tunnistada, et kuigi edukad pole me olnud ja enamasti on asjatundjate arvamus poliitikute tahte alla jäänud.

Selle aasta lõpuni jääb kahjuks kehtima hinnakirja kärbe: kokku kahanevad haigekassa kulud võrreldes eelmise aastaga 5% võrra, tervishoiuteenustele kulutatakse 3% vähem. Väliselt paistab olukord päris hea – ravijuhtude arv ei vähene. Haigekassa soovib saada enam ambulatoorset ja päevaravi, vähendades samas haiglaravi. Senine tasakaal ambulatoorse ja statsionaarse ravi vahel on häiritud ning haiglaravi kättesaadavus halveneb. Kõiki haigeid siiski ambulatoorselt ravida ei saa ja järjekordade pikene mine sunnib patsiente otsima kohta, kus kiiremini ravile pääseks. Kuivõrd niisugune olukord mõjutab arstiabiga rahulolu, saab ehk näha järgmisest rahulolu-uuringust, kuid selline ringijooksmine ei meeldi patsientidele ega arstidele.

6% hinnakärbe on seni isegi väga efektiivselt töötanud tervishoiusüsteemi surunud

veelgi rangemasse kokkuhoiurežiimi. Töötasu kärped, lisandunud kohustused ja intensiivsus on arstidele kõva katsumus. Samas võtavad oma aja ja suurendavad närvipinget digitaalsed ravidokumendid ning patsientide kasvav nõudlikkus, rääkimata poolenisti läbikukkunud digiretseptist. Kui järgmisel aastal võetakse kasutusele euro, tuleb selgitada, millise kursi alusel muudetakse haigekassa hinnakirja. Ühtlasi saab ka meie palgataset teiste riikidega paremini võrrelda. Seni vähemalt näisid kroonides töötasunumbrid pisut ilusamad, nüüd saab pilt selgeks.

EAL pöördus eelmisel aastal riigikogu ja presidendi poole, et tervishoiu rahastamise süsteem üle vaadataks, sest on ilmne, et ainult ühest allikast – sotsiaalmaksust – see edaspidi sõltuda ei saa. Samade järeldustega ja soovitustega tuli välja ka Maailma Terviseorganisatsioon (WHO). Nüüd on kiiresti vaja käivitada arutelud ja teha tarvilikud otsused. Riigil tuleb WHO suunistest lähtudes tervishoidu kindlakäeliselt juhtida. See ei tähenda ainult arutelusid, vaid ka otsuseid ja valmisolekut panustada süsteemi edendamisse. Ka arstide liit on igati valmis nende otsuste langetamisel osalema. Lähiajal peab selguma, mis suunas me liigume ja millist tervist oma rahvale soovime.

andrus.maesalu@itk.ee